KOLOZSVART, XXV. ÉVFOLYAM. 83. SZÁM. 1904. ÁPRILIS 13. SZERDA.

Szerkesztői iroda
Kossuth Lajos-utcza (Máriaffy-ház),
hová a lap szellemi részét megillető közlemények intézendők.

Az „Ellenzék" előfizetési dija:
Egész évre . . . . . **32** korona.
Félévre . . . . . **16** korona.
Negyedévre . . . . . **8** korona.
Egy hóra . . . . . **3** korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadóhivatal:
Kolozsvárt, Szentegyház-utcza 22.

Egy négyszögcentiméternyi hirdetési ár 8 fillér. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklam sora 2 korona.

Hivatalos közlemények sora 5 kor

Nyilttéri czikkek garmond sora után 40 fillér fizetendő.

Reménytelen jövő.

A képviselőház tegnap ujra megkezdte tanácskozásait a husvéti vakáczió után.

Egy halom törvényjavaslat vár elintézésre és Tisza Istvánon és pártján bizonyára nem fog mulni, hogy azok mielőbb törvényerőre emelkedjenek, mert akkor, különösen ha a kiegyezés ujra keresztül megy, Tisza sok időre biztositotta magának a hatalmat.

És ez akkora veszedelem lesz az országra, a melytől ovja meg az Isten e szerencsétlen országot, mely egy ujabb Tisza-érát aligha lesz képes kibirni.

A parlamenti ellenzéki pártoknak feladata, hogy ezt a szerencsétlenséget elháritsák a nemzetről minden alkotmányos eszközzel.

De vajon remélhető-e, hogy a magyar parlament ellenzéke megfog-e felelni e nehéz kötelességnek?

A jelenlegi politikai viszonyok, közt bizony a legnagyobb aggodalommal vetjük fel e kérdést, mert az ellenzéki pártok legutóbbi viselkedése kevés kilátást nyujt arra, hogy ebben a tekintetben biztató reményt táplálhassunk.

És ez egyike a magyar politikai élet legszomorubb tüneteinek, mert ha a remény ésbizalom a nemzetben is ingadozni kezd, ugy nagy dolgokat keresztül vinni, különösen, mikor Ausztria legvitálisabb érdekeiről van szó, bajosan fog lehetni.

Hiszen még akkor is, midőn az egész magyar nemzet talpra áll, mint a lefolyt nagy nemzeti küzdelemben, az ellenzék nem volt képes jóformán semmit sem kivivni, mert az udvar és Ausztria nem akarta.

Az ők ellentállásuk még ma is oly hatalmas kormányaink és az őket követő párt élhetetlensége és hazafiatlan politikája miatt, hogy hiába küzd az egész magyar nemzet minden erejével ellenök, mindig csak vesztes fél maradunk. És mindaddig, mig a jelenlegi kormánypárt többségben lesz, hiába minden remény egy jobb jövő iránt, mert első sorban ez a párt fogja utját állni minden nemzeti törekvésnek és kivánságnak.

Ha valaha, ugy a nemrégiben bevégződött nemzeti küzdelem alatt reméltük, hittük egy-egy perczre, hogy e párt is kiveszi a maga részét a hazafiui kötelességek teljesitéséből, de ime, mint az eredmény mutatja, ezuttal is csalódtunk, mint olyan sokszor már, mióta ez a párt uralmon van. Addig tehát, mig e párt numerusánál fogva uralkodni fog, semmi jót nem várhatunk. Azért kéne az összes ellenzéki pártoknak össze fogniók, hogy nemcsak a kormányt, hanem a pártját is szétrobbantsák.

Erre azonban ez idők szerint nem igen számithatunk, mert a mai ellenzéki pártok még mindig csak a saját külön elveiken nyargalásznak és gyakorlati politikát nem üznek.

Pedig első sorban erre van szüksége az országnak, a melyet ujra elalkudni készülnek Tisza és a kormánypárt.

Bécsből ujra meghuzták a halálharangot Magyarország felett és Tisza kész a kiegyezést a császár paragrafus alapján is megkötni Ausztriával. Pártja pedig, melynek igen tekintélyes része az önálló vámterület mellett fogadkozott választói előtt, Tisza kedvéért kész lesz megmásitani a szavát és ujra tiz évre oda leszünk dobva Ausztriának prédaként.

A kizsákmányolás egy ujabb tiz évének nézünk elé tehát szerencsétlen politikai viszonyaink folytán, *ha csak* az utolsó órában talpra nem áll az összes parlamenti ellenzék.

Egyesülés nélkül hiába fog küzdeni minden egyes párt, mert egy ilyen kormányelnökkel szemben, mint Tisza István és egy olyan párttal szemben, mint a jelenlegi kormánypárt, csak közös akczióval lehetne sikert elérni.

Bartha Miklós megtette inditványát az egyesülésre, az ellenzéki pártokon a sor, hogy félretéve kicsinyes személyi és pártérzékenykedéseket, egy szivvel-lélekkel tömörüljenek egy zászló alá, melyre *az önálló vámterület* van felirva.

Az 1905. évi költségvetés. Lukács László pénzügyminiszter, mint félhivatalosan jelentik, a héten még nem terjeszti a képviselőház elé az 1905. évi állami költségvetést, melylyel a tegnapi minisztertanács még nem foglalkozhatott. — A költségvetésnek a miniszteriumokban való tárgyalása, a megokolások megszerkesztése és az egész költségvetés kinyomatása még legalább két hétig el fog tartani.

Országgyülés.

A t. Házból.

Budapest, ápril. 12.

Az országgyülés ismét megnyilt. A husvéti szünet után a képviselőháznak ma volt az első ülése. Ma csak formális ülése volt a Háznak. Tisza Isván gróf kormányelnök tájékoztatta a Házat legközelebbi munkarendjéről. A kormány elsősorban a vármegyei tisztviselők s a községi és körjegyzők fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatokat fogja letárgyaltatni, ezután sorra kerülnek az állami anyakönyvről, a czivilista felemeléséről, a beruházásokról, az uj katonai alapitványi helyekről és végül a német és olasz kereskedelmi szerződésekről szóló törvényjavaslatok.

Az erdélyi tagositás.

Polónyi Géza kérdést intéz a kormányelnökhöz, hogy az erdélyi tagositási ügyét a kormány igéretéhez képest meg fogja-e valósitani.

A székelységben nagymérvü kivándorlás és pusztulás indult meg a tagositási és arányositási törvény helytelen végrehajtása miatt.

Tisza István gróf kormányelnök válaszol Pólonyi Géza beszédére. Kijelenti, hogy az erdélyi tagositás ügyével komolyan foglalkozik a kormány. A földmivelésügyi és az igazságügyminiszterek már elkészitették a törvénytervezetet s az legközelebb ankét elé fog kerülni.

A Héderváry kabinet.

Ezután elnök inditványozza, hogy a Héderváry kabinet bemutatkozása során beadott határozati javaslatok a napirendről levétessenek, miután azok tárgytalanokká váltak, mert a Héderváry-kabinetet már más kormány cserélte fel.

Ugron Gábor ez ellen tiltakozik, mert csak az vehető le a napirendről, ami napirendre van tüzve. Ezért arra kéri az elnököt, hogy ezt a tárgyat tüzze ki a holnapi ülés első tárgyául.

Az elnök ehhez hozzájárul s ily értelemben mondotta ki a Ház határozatát. Ezzel az ülés fél egy órakor véget ért.

A háboru.

Port-Arthur.

A japán katonaság.

A Standard levelezője Tokioból jelenti lapjának, hogy a japán katonaság halálmegvetése csodálatos és a tisztikart a katonák önfeláldozással óvják az ellenség golyóitól. Akkor történt, a mikor a japán hajóraj fedezte néhány rozoga kereskedelmi hajónak vállalkozását Port-Arthur bejáratának eltorlaszolására, hogy az egyik sülyedő hajót egy tiszt nem akarta elhagyni, noha az orosz erőditményekről gyilkos golyótüz zudult a japán hajókra. A japán tengerészek csónakon eveztek a sülyedő hajóhoz és erőnek erejével levitték a csónakba a tisztet, saját testükkel védték őt az ellenséges golyóktól és csak akkor bocsátották szabadon, mikor az ellenséges golyók már nem érhették a csónakot.

Az orosz hajóhad mozgósitása.

Varsó, ápr. 12

A czár mozgósitási rendeletet adott ki. A tengerészeti miniszter parancsot kapott, hogy a Balti és a Feketetenger hadikikötőiben veszteglő hajókat összpontositani kell. A czári rendelet szerint sürgősen behivót kaptak. Az összes tengerésztisztek, továbbá Nisni-Novgorod, Jaroszláv Symbirsk, Saratov, Samara, Asztraham, Wologodz, Pétervár, Kurland, Taurus, és Jekaterinoslav kerületek összes tartalékos tengerészei, végül a hadsereg és tengerészet összes tartalékosai, akik az európai Oroszország valamelyik helyőrségében szolgáltak.

Port-Arthur.

A Times tudósitója feltétlenül hiteles értesülések alapján közli továbbá, hogy eddig japán csapatok nem jutottak el a Pecsili-öbölbe, noha Togo admirálisnak minden törekvése oda irányult, hogy Port-Arthur kikötőjét eltorlaszolja s igy hajóhadát másfelé foglalkoztathassa.

Válasz a „Nagyböjti hangokra."

— Két czikk. —

II.

(Vége.)

A ragadós száj és körömfájás nálunk nem honos, hozzánk mindig behurczolás utján kerül, éppen ugy, mint a keleti marhavész. Ha szigoru intézkedésekkel helyhez nem kötjük, rendkivül gyorsan szét terjed és tapasztalat szerint 5—6 évig megtartja járványos jellegét, mely után ha kiirtására szivós erélylyel nem törekszünk, pár évig szórványosan bujkál, ez alatt ragályanyagának virulentiája ujra hatványozódik és a betegség ismét járványos jelleget ölt. Igy volt ez egészen 1889-ig mig az 1888 évi VII. t.-cz. életbe nem lépett. Az ország területe soha sem volt mentes tőle, hol itt, hol ott ütötte fel a fejét és keresztül-kasul huzta a gazdák reményeit, számitásait.

Bizonyosan élnek még azok közül a jó örmény kereskedők közül nehányan, a kik ha valahova az alföldre 100 ökröt kellett elhajtatniok, rendesen husszal többet inditottak utnak, hogy a lesáutultakat, (melyeket utközben pótom áron adogattak el a mészárosoknak) legyen miből pótolni. Milyen idők is voltak azok, mikor a 200 pengőforintos prima pár ökörnek 20%-át ellehetett vesztegetni utközben és mégis volt haszon! . . .

Most azonban más időket élünk, ha ma ilyesmi éri a kereskedőt esztendő kell neki amig kiheveri, ha ugyan kitudja heverni.

No de 1888. óta mind ritkábban találkozunk már evvel a betegséggel is és a mostani járvány előtt $2^1/_2$ évig már teljesen tiszta volt az ország tőle. 1901. összén Fogaras és Brassó vármegye határszéli legelőiről 11 községbe hurczoltatott be és 10 heti működés után elfolytottuk ott a betegséget teljesen. 1902. julius havában Krassó-Szörény és Hunyadvármegye határszéli havasi legelőire hurczoltatott be szintén Romániából. Innen azután az ottani hatóságok és a lakosság indolenciája folytán szét hurczoltatott az ország minden részébe. Ez idő alatt számtalanszor kilett mutatva, hogy a távolabbi vidékekre mindig vásáron vett állatokkal vitték el a betegséget.

Ez volt az inditó oka annak, hogy a kormány szigoritotta az 1888. évi VII. t. cz. végrehajtását szabályozó rendelet ide vonatkozó részét és a fertőzött vidékeken a vásárokat nagy területekre terjedőleg betiltotta s e mellett a vészkerületek alakitását követelte.

Most már ezen is tul vagyunk és két év alatt, daczára a hatóságok és a közönség nagy ellenszenvének, daczára az intézkedések folytonos kijátszásának, mégis eljutottunk odáig, hogy ma alig 40 fertőzött község van az országban. Nem tartom tehát lehetetlennek, hogy a m. kir. állatorvosi kar következetes, szivós és minden rágalmat, gyanusitást s más ezekhez hasonló jókat figyelemre nem méltatva, czéltudatos törekvésével a járványt rövid idő alatt lefolytja és igy az 5—6 éves rendes lefolyást felére szállitja le, amiből bizonyára némi csekély haszon mégis csak származik a mi szegény népünkre és hazánkra.

Ez a mai helyzet tisztelt szemlélő uram! Ezt óhajtottam én önnek bemutatni, nem térvén ki részletesen arra a pár kérdésre, a melyeket egyfelől az állatok általános befertőzésre, másrészről pedig a nép nevelésére és kioktatására méltóztatott feltenni.

Az előbbire nézve csak azt emlitem meg, hogy ott, a hol a hatóság a befertőzést általánosságban elrendelte (Hunyadvármegye) sürgősen be kellett szüntetni, mert a nép a csendőrségnek is ellenszegült. És hidje el nekem ön, hogy a népnek igaza volt.

Gondoljon csak arra, hogy miféle kalamitással jár az, ha a gazdaközönség állatállományának 50—60%-a egyszerre beteg. Mi lesz ilyenkor a sürgős gazdasági munkákkal, melyek az egyes községek határán belől az egészséges és fertőzés gyanujában nem álló állatokkal mindenkor és mindenütt végezhetők voltak. Mi lesz a tejjel, különösen a nagyobb fogyasztó központok és a tejszövetkezetek körül, végül pedig mi lesz a kisborjukkal, a melyek nemcsak nagyon megsinylik ezt a betegséget, hanem sokszor bele is pusztulnak. De vannak még itt egyébb kérdések is; például: ki lesz a felelős akkor, ha az általános befertőzés után a járvány rosszindulatuvá válik és az állatok rakásra hullanak? . . stb. stb. Nem jó a tüzzel játszani és én azt tartom, hogy a befertőzés ügyét mindenkor a gazdákra kell bizni. Ha ők kivánják ám legyen, de azokat a sulyos következményeket, a melyekkel ez esetleg járhat semmiféle hatóság sem viselheti.

Ami pedig a nép kioktatását illeti, erre nézve is sok minden történt és hogy többet ne emlitsek, a földmivelésügyi miniszterium ezer számra küldte széjjel a mindenféle nyelven megirt és kinyomtatott ismertető füzeteket. Hatóságok, gazdasági egyesületek, gazda-körök stb. osztogathatták ingyen mindenfelé a jó tanácsokkal megtöltött könyvecskéket. A kioktatásban tehát nem volt hiány, de nagy hiány volt a minden részről méltán elvárható jóakaratu támogatásban.

Gondolja csak Ön el, hogy milyen feladat egy ország területén, korlátok közzé szoritani olyan rapidul terjedő ragadósbetegséget, mint a száj- és körömfájás, ezer meg ezer egyéni érdekkel, ellenséges hangulatu közhatóságokkal és a félrevezetett közvéleménynyel szemben; folyton küzdve és küzdve, lépten-nyomon meggyanusitva és sokszor a porig lealázva. És bátran hozzá gondolhatja még Ön azt is, hogy a m. kir. állatorvosokat ebben a küzdelemben nem vezette más, mint az az elhatározás, hogy a rájok rótt kötelességeket hüségesen teljesitsék, lévén különben abban a meggyőződésben, hogy ezzel az ország közgadasági érdekének használnak.

Tessék csak visszagondolni, hogy az Ön által irt sorokban is sokszor ott volt az a jó tanács, hogy „hunyjátok be már a szemeteket, ne szolgáljátok az osztrákot" és még sok egyéb volt az Ön soraiban egészen odáig, mig egyszerüen tagadásba vette a megállapitott betegség jelentését. Szóval minden volt abban csak a m. kir. állatorvosi kar iránti becsülés és bizalom nem.

Az ilyen „megrovási kalandok" pedig nemcsak az egyénnek, hanem az ügynek is

---

TÁRCZA.

Miként adta férjhez Zelováry a négy leányát?

Irta: *Hetlyey Gyula.*

(Vége.)

Az ebéd pompásan sikerült. Kitett magáért Zsuzsi asszony, de még a leányai is. Minden étel kitünő jó volt, de hiába, az öt vendégnek nem volt étvágya, mintha gondolataik távol volnának, alig szóltak nehány szót. Mindegyik türelmetlenül azt várta, mikor lesz az ebédnek vége, hogy mehessen azt a nagy titkot, mely lelkületére mint egy mázsás kő nehezedett, ismerőseinek, barátainak elmondani. Bárhogy biztatta a házigazda őket evésre, ivásra, nem használt semmit. Ezeknek az uraknak csak testük volt ott az asztal mellett, lelkük elrepdezett a megye négy részébe.

Végre vége lett az ebédnek, felkelhettek, de még a fekete kávét is meg kellett inni. Mennyi idő pazaroltatott el erre is! Hiszen ezen idő alatt legalább tiz ismerősnek elmondhatták volna, minő hallatlan dolog történt a városban!

De mit volt mit tenni, meg kellett inni a feketét is. A mint azonban az utolsó korty lecsuszott a torkukon, már mindegyiknek kezében volt a kalapja. Alig tudtak egy pár bucsuszót hebegni, kisiettek a kapun, de nem haladtak tovább tiz lépésnél, midőn mintegy önkénytelenül megálltak mind az öten s egymásra nézve, elkezdték az eddig nehezen elfojtott megjegyzéseiket egymással közölni.

— Ki hitte volna ezt? — kezdte Ludassy János. — Ez a vén zsugori mily iszonyu pénzt szedett össze!

— Még az öreg uristennek se hittem volna ezt el, ha saját szemeimmel nem olvastam volna a vén gazember végrendeletét!

— 30.000 frt, 25.000 frt, 20.000 frt és 15.000 frt, ez összesen 90.000 frt, — kiáltott fel Szalonnás Gábor. — Ennyi rengeteg pénzt kapart össze, de honnan, az Istenért?

Pennás József azonban felvilágositotta őket, állitván, hogy ez nagyon lehetséges, hiszen több, mint harmincz éve él a Zsuzsával. Ez pedig kitünő gazdasszony, minden krajczárt a fogához ver, de ki nem adja, hanem ujra zsebre teszi. Ha az ember oly zsugori módra él, mint ők éltek házasságuk első pillanatától fogva, lehetetlen, hogy nagy vagyont ne gyüjtsön.

Ily beszélgetés közt értek a kávéházba, hol már több ismerősük várakozott reájuk, megtudni, miért volt ebéd ma Zelováriéknál s hogyan folyt az le?

Karonfogta mindegyiküket egy-egy ismerős, kivel aztán mindegyik egy-egy szögletbe huzódott, a hol aztán körülményesen elmondott mindent, mit látott, mit hallott s mi van az öreg Zelováry végrendeletében.

Este az egész város, másnap pedig a megyében minden ember tudta a titokba burkolt végrendelet egész tartalmát.

Zsuzsi asszony és a leányok azonban minderről egy árva szót sem tudtak. Ezeknek az öreg ur nem szólt semmit, más pedig szinte nem tett ezek előtt erről emlitést, mert fel sem tették, hogy ne tudnák.

Alig mult el azonban nehány nap, feltünt Zsuzsi asszonynak, hogy Törökék, tehát éppen azok, a kik őt és leányait eddig alig méltatták köszöntésük elfogadására, a piaczon találkozva, őt köszöntötték előbb, sőt megálltak s hogylétük felől nagy érdeklődéssel kérdezősködtek. Nehány nap mulva pedig éppen látogatóba jöttek, holott már egy éve, mióta Zelováry a szolgabiróságról lemondott, nem voltak náluk, de még jobban meglepte őt az, hogy nehány fiatalember kérdést tett, mikor tisztelkedhetnek náluk? Mindezen rejtvényeket magának megfejteni nem tudván, kérdést tett az öreg urnál, mit szól ehhez a fordulathoz! Különösen, ha a piaczra, vagy a boltba megy, miért dugják össze az emberek a fejüket, mintha róla beszélnének?

Az öreg ur titokzatosan mosolygott és csak annyit mondott, hogy ez csak képzelődés, máskor is igy viselték magukat az emberek, legalább ő nem vett észre semmi feltünő változást.

Néhány nap mulva az a nevezetes esemény történt, hogy Kékessy Zoltán, a megye egyik legelőkelőbb dandyje jött látogatóba, meglehetős melegséggel forgolódott Rozi körül, sőt a mi eddig soha sem történt, a házi asszonyt kedves Zsuzsi néninek nevezte és kérte, hogy engedje meg, miszerint többször is tehesse tiszteletét.

Ez már több volt a soknál. Ennek valami bibéjének kell lenni, mit akarhat Kékessy Zoltán? Tán csak nem akarja Rozát elvenni? Hiszen igaz, hogy nőtlen, fiatalember és házasulandó, de eddig minden leány koldus volt előtte. Ő barátai körében nyiltan mindig azt hangoztatta, hogy ő ezek közül a koldus leányok közül nem vesz el. Neki gazdag nő kell. Ezen töprenkedve kérdőre vonta Zsuzsa asszony az öreg urat, mit szól ő mindezekhez, mondja meg neki, mi szándéka lehet Kékessynek?

Az öreg ur végig hallgatta életpárjának hosszu tépelődéseit, aztán hosszuszáru selmeczi pipáját a sarokba kiverte s csak annyit mondott dünnyögve: tudom is mit akar? Kérdezzétek meg őt, ha akarjátok tudni.

Tizennégy nap mulva egy napon délelőtt fél 12 órakor feketébe öltözve megjelent Kékessy Zoltán. Egyenesen a Kanczelláriába ment, mert tudta, hogy olyankor az öreg Zelováry ott szokta az ujságját olvasgatni.

Az öreg ur legkevésbé sem látszott meglepetve lenni ezen látogatás által. Szivélyesen fogadta s kezdett vele közömbös dolgokról beszélni.

Kékessy azonban a neki mutatott helyet el sem foglalván az öreg ur elé állt s azt mondta: Kedves urambátyám. Tán vette már észre, hogy kedves Rozi leánya reám igen mély benyomást tett. Lelkileg meg vagyok győződve, hogy nélküle élni nem tudok, azért engedje meg, hogy kezét ezennel megkérhessem.

Ugyan, mit beszél uramöcsém, hiszen Rozi szegény leány, ön pedig mint hallom, gazdag nőt keres, beláthatja, hogy Rozi nem magának való.

Ne gondolja édes urambátyám, hogy én olyan hitvány alávaló ember vagyok, s hogy csak pénzt, nem feleséget keresek, mint sajnos a mai fatalemberek közül többen csak hozomány vadászók. Nekem, hála Isten, nem nagy, de csinos kis birtokom van. Ha egy olyan feleséget kaphatok, mint Rozi kisasszony, ki a belső gazdaságot jól el tudja vezetni, a külsőt magam kezelem, nem pompásan, de becsületesen megélhetünk. Nem kell nekem nőm pénze, ha van neki jó, ha nincs Isten segitségével anélkül is megélünk.

Kedves öcsém! Nagyon megtisztelve érzem magamat és házamat ezen nyilatkozata által, de valami tévedésbe kell, hogy legyen, azért ismételve kijelentem, még pedig nemesi parolámra állitom, hogy Rózi leányomnak más, mint a Törösházi kisbirtokomból reá első egynegyed rész, más vagyona, vagy pénze nincs.

Elhiszem kedves urambátyám szavára, de én is ismétlem, hogy én nem pénzt keresek, csak jó háziasszonyt, mert kis gazdaságomhoz ez nagyon kell.

Na öcsém, ha csak jó gazdaasszony kell, jó és hü feleség, már arról felelek, hogy Róziba azt felfogja találni, de hát beszélt-e már Rózikával, mert hát ő neki is van beleszólása, még pedig ilyenformán döntő votuma.

Ha nem csalódom, vonzalmamat osztani látszik Rózi kisasszony, de még világosan nem nyilatkoztam előtte. Előbb a régi jó szokás szerint a házfejének beleegyezését akartam megnyerni.

A mi a ház fejét illeti, azt hiszem kissé csalódik, majd, ha öcsémuram is nős lesz, tapasztalni fogja, hogy a házfeje nem mindenkor a férj. Ha azonban engem tisztel meg e czimmel, tehát kijelentem, hogy ha Rózi és édesanynya beleegyeznek, én szivesen adom rátok áldásomat.

Engedje kedves urambátyám, hogy megöleljem, mert legboldogabb emberré tett ezzel a nyilatkozatával.

Rózi és édesanynya még az nap szinte beleegyezésüket adták, s egy hónap mulva meg lett a lakadalom, mi annál vigabban folyt le, mert Kati kisasszony, a vőfélyként szereplő fiatalembernek még a lakadalom estéjén menyasszonya lett. Alig mult el két hónap a másik két leány is férjhez ment.

A négy fiatal pár nem nagyon messze lakott egymástól. — Mindenik leányt falusi gazdaságba vitték, s csak szórványosan jöttek be férjeikkel heti, vagy országos vásár alkalommal a városba. Az öregeknél szálltak s ugy a menyecskék, mint a férjeik nem tudtak eleget beszélni boldogságukról, mert annyi bizonyos, hogy a Zelováry lányok kiváló háziasszonyoknak bizonyultak.

Egyik reggelen az a rém hir volt elterjedve a városba, hogy Patakházán hol Rozika a férjével lakott és gazdálkodott nagy tüz volt, s hogy Kékessyéknek is az istálói, pajtája és fészere leégett. Éppen a szomoru hirt közölte Zelováry a Zsuzsijának, midőn egyszerre be lépett Kékessy:

Hallották kedves uram atyám azt a szerencsétlenséget, a mi bennünket ért?

Hallottuk kedves fiam, végtelenül sajnálkozunk rajtatok, volt-e valami biztositva?

Dehogy volt. Éppen azért jöttem, ebédre se maradhatok, rögtön vissza kell utaznom, csak arra akartam kedves atyámékat kérni, segitsen ki bennünket valami 3—4000 forintal, hogy az istálókat és pajtát mielőbb felépitethessük.

Oh kedves fiam! hol vennék én 3—4000 forintot, tudod, hogy nekem nincs, ha volna szivesen adnék, a bőrömből is bankót metszenék, hiszen nagyon szeretlek.

Ne tréfáljon uram atyám most velem, nincs időm erre, rögtön haza kell utaznom, adjon kérem hát Rozi pénzéből, ha már azt mondja, hogy magának nincs.

ártanak, amit pedig On, hitem szerint, bizonyára nem akart.

Egyebekben régi igazság, hogy az uttörőknek jutalma: szitok, átok, keresztfa!

Jakab László.

Sport.

A Kolozsvári Athletikai Club versenybizottsága f. hó 11-én este 6 órakor ülést tartott, melyen számos üdvös s a törekvő egyesület jövő fejlődését biztositó határozatot hozott a szép számmal egybegyült bizottság. Elhatározta, hogy májusban a Tornavivoda udvarán diszes házi versenyt rendez az egyesület a Dési Torna- és Vivó-Egyesület a K. Ath. Club vendégeül már előbb szivesen meghivta.

Ez az első alkalom hosssu idő óta, hogy tornászaink a nyilvánosság előtt is szerepelnek s a buzgó tagok bizonnyára igyekezni is fognak első szereplésükkel nemcsak gyönyörködtetni az érdeklődő közönséget, de a tornát és athletikát meg is kedveltetni vele.

Az ünnepély, ha az idő is kedvező lesz, sikeresnek igérkezik.

Mint az orsz. torna-egyletek szövetségének tagja, a club részt vesz Aradon pünkösdkor rendezendő 3 napos országos szövetségi versenyen is, hová 20 tagja fog lerándulni. s több egyéni és egy csapatversenyben vesznek részt a club tagjai. Az ath. club az uton is szivesen hivja meg az érdeklődőket, hogy e szép ünnepen való részvételre, mely az eddigi értesülések szerint a magyarságnak fényes, vrszágos ünnepe is lesz. A versenybizottság véglegesen megállapitotta, hogy milyen legyen egyesület tornaruhája: fehér ing piros szegélylyel, fehér sapka piros csillaggal, piros öv, sötét nadrág.

A versenypálya ügye és előbbre haladt. A club kiküldött v. pályabizottsága megkezdte munkáját a pálya létesitésére s eddig ugy a vallás- és közoktatásügyi ministeriumból, mint a várostól biztató igéretet nyert. Belátja mindenki, hogy Kolozsvárnak, mely város hivatva van arra, hogy a testgyakorló sport terén is Erdély többi városainak vezetője legyen — versenypályára égető szüksége van, de minthogy ez a pálya a helybeli középiskolák használatára is terveztetik, csak annál biztosabban remélhetjük létesülését.

LEVÉL.

Kézdivásárhelyi polgári leányiskola hangversenye.

K.-Vásárhely, ápril. 11.

A kézdivásárhelyi polgári leányiskola, mely Balázs Márton kitünő igazgatása alatt szépen fejlődik, e hó 9-én este a Vigadó nagytermében Solion Miklós kir. törvényszéki elnök és Stveker Antal kir. ügyész védnöksége mellett minden részében fényesen sikerült hangversenyt rendezett. A 12 pontból álló müsor minden egyes pontja lebilincselte és elragadta a Vigadót zsufolásig megtöltő közönséget.

Ugy a növendékek által előadott énekszámok, mint a szavalatok, zongorajátékok és a közbeszött kedves kis vigjáték előadása kiválóan sikerültek, ugy, hogy az ének és zeneszámokat meg is kellett ismételni. A hangverseny fényes sikere a derék, fáradságot, nem ismerő igazgatónak özv. Czetz Mártonné zongozatanárnőnek, Biró Sándor önképzőköri vezető tanárnak és Rákosi József énektanárnak tulajdonitható, kik igen sokat fáradoztak a növendékek betanitása körül.

A rendkivül fényesen sikerült és sokáig emlékezetes hangverseny igen tetemes összeget hozott a leányiskola szegénysorsu növendékei számára, kiknek hálája és a közönsége elismerése legyen jutalma a polgári leányiskola derék igazgatójának és fáradságot nem ismerő tanári karának. (b. l.)

Eucharisztikus kongresszus Kézdivásárhelyt. Az ide eucharisztikus kongresszus Kézdivásárhelyt május első napjaiban fog megtartani, amikor szép fényes ünnepségek lesznek. Az előkészületek a nagygyülésre, mely pár napra élénkké teszi Kézdivásárhely várost, Balázs Ferencz főesperes, püspöki biztos vezetése mellett nagyban folynak. A kongresszusra Majláth Gusztáv gróf püspök is eljön, akit ez alkalommal fényes fogadtatásban fognak részesiteni.

Egyházi közgyülés. A kézdivásárhelyi róm. kath. egyházközség a napokban népes közgyülést tartott Stadler Albin plebános elnöklésével. A közgyülés fő tárgya az egyháztanács ujjá alakitása volt. Bánffy Zsigmond főgondnok és Vargha Béla gondnok mellé az egyháztanácsba a régi tagokon kivül a következő uj tagokat választották be: Asbóth Viktor házfőnököt, Hassák Vidor főgimn. igazgatót, Bayer Kálmán törv. sz. birót, Barcsa Miklós alj. birót. Biró Lajos főgimn. tanár, Stocker Antal, kir. ügyészt, dr. Szacsvay Gyula ügyvédet és Veress Gyula törv.-sz.-ki birót, rendes tagoknak, Iványi Antal és Zsigmond György főgimnáziumi tanárokat, dr. Lukács Vilmos ügyvédet, Bencze József, Erős János, Orosz István, Apró András, és Kovács Gergelyt póttagoknak.

Nyilt levelek. . .

*

Poéta képtelenségek.

Farkas Imrének, helyben. A „Hét“ utóbbi számában egy költemény ragadta meg a figyelmemet. Itt nyomban meg kell azonban jegyeznem — engedelmet kérek szókimondásomért — nem maga a poéma keltette fel figyelmemet, hanem a költeményt követő jegyzet késztetet a póémája elolvasására. A jegyzetben ugyanis a következőket olvastam:

„Az Aranyhaju lányról most két hete Kiss Menyhért aláirással is jelent meg nálunk egy ugyancsak három strófás kis poéma, ugyszólván rokona ennek a költeménynek akik ezt olvassák, mindjárt eszükbe jut ama másik, a hangulataik közt is van némi szinazonosság és Farkas Imre régi kedves munkatársunk annak a megjegyzésére kér fel bennünket, hogy ezt a poémát ő még jan. 26-án olvasta fel Kolozsvárt a Brassai-ünnepen, ha tehát arról lehetne, szó, hogy egyik iró a másik hatása alatt irta költeményét ez az egyik, Farkas Imre semmi szin alatt nem lehetett. Ez nem vád, inkább védekezés. Szerk.“

Érdeklődésem emigyen felkeltve természetes tehát, hogy ezekután elolvastam a költeményt is és tartózom irójának azzal a bókkal, ha már benne vagyok az őszinteségben, hogy mi okom sincs, hogy az erre forditott időmet sajnáljam. Es most had számoljak be az ezután nyert impressziómról.

Nem vagyok czinikus természetü ember. Tehát ellenbizonyiték hijján, mindenkinek és mindanyiszor a jóindulat nemes prédikátumát szivesen előlegzem. Tettem ezt önnel szemben is, kit bár csak poémája révén és igy előnyösen van szerencsém ismerni. Más szóval, mikor a fent regisztrált jegyzetet elolvastam, nem részesitettem Kiss Menyhért kollegámat abban az előnyös elbirálásban, hogy az ő szóban forgó költeményét el sem olvasva, az ön jegyzetére rá olvastam volna: *„Száti te nem panaszkodsz, hanem dicsekszel!“* Sőt. Jegyzetét elolvasva, az a meggyőződés kerekedett lelkületemben fölül, hogy bizony Kiss kollégám — öntudatosan, vagy öntudatlanul, plagiumot követett el és csak az ön önzetlen kollégiális érzelmének tudható be, ha a *vád* megsemmisitő szava, csupán a *védelem* enyhitő körülményre szoritkozó jóindulatra szorult. . .

Ennek a gyanumnak, Kiss kollégám előtt, ha gyöngédségből, körülirva is, nyomban adtam kifejezést és Kiss kollégám, minden más felelet helyett átnyujtotta költeményét és igy abban a helyzetben vagyok, hogy mind a kettőt egymás után leközölhetem. Ime:

Üvegfestmény.

Befuttatott, vénült, oszlopos ház,
Rezedás, ólmos ablakok,
Mögöttük egy csuf öregasszony,
S egy édes, ifju lány lakott.
A vén ház rácsos kapuján
Nagynéha reggeli misére,
Csattos imakönyvvel kezében
Kijött az aranyhaju lány . . .

Ilyenkor lesett rá egy férfi,
Bátor, szerelmes dalia.
A lány ráismert: ő az álmok,
A mesék bus királyfia.
A vén ház hátsó kapuján
Egyik homályos, titkos éjjel,
Szivében lázzal, szenvedélylyel
Kijött az aranyhaju lány . . .

Valahol zokognak . . . a völgyön
Nehéz harangszó rezeg át,
Az ólompántos ablakokban
Elfonnyadtak a rezedák.
Át a temető kapuján,
Ezernyi rózsával befödve,
Fehéren, némán, mindörökre,
Most megy az aranyhaju lány . . .

Farkas Imre.

Mi történt?

Az ablak mögött rejtve, titokban,
Görnyedt egy ifju könyvei felett —
Nappal s ha az est csillaga lobban,
Egyre bujta a tudós könyveket.
Tavasz volt. Kint himbáltak a rózsák. . .
A fiu nem tekint ki ablakán.
A rigók legszebb daluk' dalolták.
S épp arra járt az aranyhaju lány.

Az illatos, csodás alkonyaton
A lég csupa dal, csupa zene,
Mikor a fiu fordit a lapon,
Véletlenül reáesik szeme
S a fóliánst egyszerre feledte
És száll a lelke, száll a lány után,
S a biboros alkonyban nevetve
Előresuhan az aranyhaju lány.

S fent csókolóznak páros madarak,
Kinyitják kékszemük az ibolyák,
A fiu megérzi a sugarat
S a kikelet bübájos mosolyát.
Friss szellő jáczintillatot fuvall
S mereng hosszan a csalogány dalán —
Vajjon mi is történt a fiuval,
Hogy arra járt az aranyhaju lány?

Kiss Menyhért.

Hát kérem, ezekre a költeményekre vonatkozólag, a jegyzetében megrovásban részesitett *„három strófa“*, *„rokon“*, *„eszükbe jut a másik“*, *„szinazonosság“*, *„egyik iró a másik hatása alatt“ stb.* a védelem szines köntösébe göngyölitett vádak nagyon absztrakt valamik. Végre is, ezek után indulva, önre is és minden poétára bátran ráolvashatjuk: „Ugyan kérem, minek az erőlködés!? Petőfi, Arany, Heine, Kiss József megirták már az effélét jobban és szebben!“

Mert engedelmet kérek, de a költészetben *teljesen eredetit* ma már bajos nyujtani, hanem igenis mindig lehet *uj és szép formában* variálni a hangulatokat. Ennek bizonyitékát adta több izben ön is, de *Kiss* kollegám is. Vádja tehát legjobb esetben csak arra szoritkozhatik, hogy Kiss poémája talán az ön költeményének a *hatása* alatt iródott. De ha már akczeptálom is ezt a de hangsulyozom ebben az esetben, *mivel sem igazolt* feltevést, mit bizonyit ez? Hizelgő lehet ez a körülmény önre nézve, de semmi esetre sem képezheti ez, a vádnak és még kevésbé a „védelem“-nek kritériumát. Hiszen köztudomásu, hogy például Petőfi egyes dalait Beranger dalainak hatása alatt irta, kinek jutott e miatt eszébe Petőfi zseniálitását kétségbe vonni?

Bizonyos, hogy Kiss messze áll Petőfitől, valamint bizonyos az is, hogy ön viszont messze áll Bérangertől. Az arány tehát az önök sajnálatos ügyében körül-belül kvadrál. De az még bizonyosabb, hogy a fent regisztrált két költeményben a plágium még mikroszkop segélyével sem fedezhető fel. Tehát mivel sem indokolt a vád, vagy ön szerint, a *védelem.* Azt sem akarom feltételezni, hogy ön reklamhajhászatból élt rekriminácziókkal a *Hét* szerkesztőjénél, kiről méltán feltételezhette azt a készségét, hogy önnek, mint régi munkatársának bizonynyal megadja a nyilvánosság előtt a megnyugtatására szolgáló elégtételt.

Ismétlem az e fajta strébereskedést önről nem akarom feltételezni annál is inkább, mert tudtommal az ön dolgozatai nem szorultak ilyen csunya, „előleges jelentésekre“ és azután becsületbevágó dolog is volna az akarnokságnak ez a módja, mely végeredményében egyszersmind egyik kollégájának a rovására ment.

Kétségtelen ezekután, hogy itt csupán sajnálatos félreértésről lehet szó. S igy nem kételkedem abban sem, hogy ön megtalálja az utját-módját ennek az ügynek megfelelő helyreigazitására. Erre meg szükség van annál is inkább, mert erős a meggyőződésem, hogy a fentkörvonalozott impressziót a jegyzet elolvasása után olyanok is nyerték, kiknek nem volt alkalmuk még utólag sem Kiss költeményét elolvasni és igy természetszerüen nem alkothatták meg maguknak azt az elfogulatlan itéletet, hogy a jelen esetben tulajdonképen egy a hajánál előczibált ügyről van szó.

Ezekután tehát ebből az ügyből kifolyólag nyertes félről szó sem lehet, hanem csupán vesztes félről. Köztudomásu az is, hogy boldog hazánkban a poéták száma az egy milliót jóval tulhaladja, de annálinkább elenyésző csekély azok száma, kiknek egyes költeményeiknek a kvalitása a „tuczat dolgozatokon“ felülemelkednek. Önnél is, Kiss kollégámnál is olykor ezt a kivételt örvendetesen tapasztaltam. — Mi szükségük sincs tehát egyiküknek sem, hogy a stréberségnek a gyanuját is magukra vonják; mintha a természetadta tehetségük gyöngyének bizonyul a tovább haladásra, igyekeznek tehát a Parnaszusra egymás — *háton* . . .

A békés helyreigazitás önnel!

(l. b.)

Fadrusz siremléke.

Budapest, ápr. 12.

E napokban a mi nagy Fadruszunk öreg édesanyjával beszélgettem.

— Milyen áldott jó fiu volt! — sóhajtja a matróna talpig gyászban. — Nem ivott, nem is szivarozott, csak a müvészetnek élt és nekünk: családjának. Vasárnaponkint, délben, olykor hozatott ugyan egy félliter bort, de ebből mindig maradt még vacsorára — az én részemre.

Tiszta lélek volt, szép férfias alak, fegyelmezett életmodu, látszatra: az erő, az egészség, mégis meghalt negyvenötéves korában. Miután egy dicsőségesen uralkodott királynő s a legdicsőségesebben uralkodott magyar király alakját, nemzettörténeti, politikai karakterét, jelentőségét egy egy Isten kegyelméből való szobrászhistorikus vésőjével megalkotta, hogy márványban és érczben, a nemzet anyaföldéből tanulságul és lelkesitőül „történelem“-ként időtlen időkig elénk emelkedjenek: földi számitás szerint örök emléket akart alkotni megdicsőült mártirkirálynénknak: Erzsébetnek, a halálosan megsebzett anyasziv fájdalmában bolyongó szentnek! A közhangulat még a „pályázat“ kihirdetése előtt szinte követelőleg hangoztatta: *„Csinálja meg Fadrusz nagg Erzsébetünk emlékszobrát!“; de a „csak azért se!“*, bár ez bizonyára csak látszat s a döntésnél a legbecsületesebb meggyőződés lehetett a sugalmazó, mégis csak győzött: nem a kiabáló ujságskriblerek győztek, hanem győzött a — müvészet. Azaz, hogy legyőzetett. No de se baj! Fadruszt is gyönyörüen temettük el, épp ugy, mint Munkácsyt! Nemzeti „pompes funebres“-eskedéseinknél diadalmasan érvényesül müvészi érzékünk! . . .

Fadrusz nem ivott, még csak nem is szivarozott, szervezetének ellenálló ereje mégis annyira meggyöngült, hogy az első komoly baj legyürte — a sirba.

Eszembe jut egy másik nagytehetségü szobrászunk, Zala Györgynek sok ideig segédje: szegény Köllő Miklós, aki, mert ugy érezte, hogy nem érvényesülhet, melankóliájában a — pohár után nyult s orvosi „szakvélemény“ szerint voltaképpen az alkohol üzte volna el utolsó reggelén papucsban a lakásáról, — kocsiba ül, kihajtat a Városligetbe s főbi lövi magát.

Mütermében egy gyönyörü akt-tanulmány látható, melyet az elhunyt müvész a Halál géniusza számára készitett. Az alak életnagyságu. Maga a fej azonban hiányzik s csak egy másik, kis mintázaton látható.

A Halál géniusza hosszu, sötét szárnyakkal lép előre. Mögötte már minden kopár. Előtte még virágok. Jelképeül, hogy amerre lép: minden elpusztul ott. Jobbjában letört gyümölcsfát tart. A müvésznek nyolcz éven át hüséges és lelkes tanitványa: Róllinger Rezső, aki most is Fadrusz mütermében dolgozik a mester befejezetlen hagyatékán, mivel a Halál géniuszának az aktja a Fadrusz vésője alól félig készen került ki, a hiányzó részeket: a fejet, a szárnyakat, a letört gyümölcsfát a kis kompozicció után már könnyen hozzámintázhatná s igy a Fadrusz siremlék Fadrusz mütermében kerülhetne ki, mint nagyobbrészt az ő alkotása, amely mütermében most egy fiatal asszony özvegyen, örökös bánattal nézi elmerengve azt, ami megmaradt.

Thewrewk István.

Rendőrbiztosok verekedése.

— Ujabb részletek. —

Versben és prózában az Ellenzék tegnapi-számában elmondottuk, hogy Wéber László és Kallós Béla rendőrbiztosok szombaton délután és tegnap d. e. egymást két izben is elverték.

Tegnapi verekedésük véresre festette az inspektiós szobát.

A dologról a következő részletes leirás adjuk.

Előzmények.

Wéber László ki volt rendelve, hogy szombaton d. u. 2 órakor az inspektiós szolgálatot Kallos Béla r. biztos kollegájától vegye át.

Ez a szolgálat nem jár valami nagy feladattal. Csupán az a kötelesség, hogy az inspektiós helyiség belső szobájában a diványon heveréssze s ha a telefon csilingel, a kérdezősködésnél feleletet adjon.

E szolgálatról Wéber László r. biztos elkésett.

Elkésett azért, mert az éjjelt átmulatta, déltelé ment haza, lefeküdt s csakhamar az igazak álmát aludta.

Az első harcz.

Kallos uram megunta a heverészést, miután látta hogy őtet $^1/_2$ óra mulva sem váltják fel.

Rendört küldött Wéber után, ő maga pedig átadta a diványon a helyét Székely szakasz vezetőnek, ő maga pedig kiment friss levegőt szivni.

Ez idő alatt talpra állitották Wébert, a kin az átmulatott éjszaka után, a macska jaj állapota uralkodott. Székelytől átvette az inspektiot. D. u, 5 órakor Kallos Béla visszatért. Ott találta Wébert. Szemrehányást tett neki, a miatt, hogy a szolgálatát nem tartja be. Wéber erre hirtelen felugrott a kanapéról. E mozdulata azt a gyanut keltette Kallos Bélában, hogy őt meg akarja ütni. Kallos tehát hirtelen 2 izben arczul ütötte Wébert. Erre dulakodás keletkezett kettőjük között. Birokra keltek. Ennek a Székely szakaszvezető belépése vetett véget.

D. u. fél 6 órakor Wéber személyesen jelentette Kossa Elemér bünügyi alkapitánynak az esetet. Izgatott volt és mámoros. Elmondotta, hogy ő tovább szolgálni nem kiván. Lemond. Utasitották, hogy hétfőn jelentkezzék. Hétfőn kihallgatták. Átvették lemondó levelét s felhivták, hogy kedden d. e. ismét jelentkezzék.

A véres küzdelem.

Tegnap folyt le a második küzdelem. Ekkor már vér is folyt.

Wéber ugyanis belépett az inspektiós helyiségbe. A külső szobában találta Kallóst, a ki itatós papirért lépett ki. Wéber ellenfele láttára dühbe gurult.

Elkeseredésében felemelte karját s nagyot ütött botjával, a Kallós fejére.

Kallós arczát elboritotta a vér. Lélekjelenlétét azonban nem veszitette el. Hátraugrott a másik szobába s kardját kirántva védelemre készült. Kardjával enyhitette a következő ütések sulyát, azonban fején a bőr több helyen mutat folytonossági hiányokat.

Rozi pénzéből? hol van Rozinak a pénze? én nem tudom hol vette, vagy hol tartja?

Uram atyám mindég tréfál, hát azt hiszi nem tudom, hogy Rozinak 30,000 forintja van?!

Van? no annak örülök, kérd meg őt. Okvetlen oda adja mind, mert nagyon szeret, azt még én tudom.

Hagyjuk a tréfálódzást. Tudom, hogy uram atyám neki a végrendeletében 30,000 frtot hagyományozott. Életében soha sem kértem volna belőle egy krajczárt sem, de ilyen szörnyü szerencsétlenség esetén csak előlegezhet belőle 3000 forintot?

Én hagyományoztam Rozinak 30,000 forintot? már hogyan tehettem volna ezt, mikor soha életembe se volt ennyi pénzem.

Egész biztosan tudom, hogy Rozinak végrendeletileg van ennyi hagyva, ha akarja tudni, megmondom, maguktól a végrendeleti tanuktól tudom ezt.

Hazudtak azok ha azt mondták, én mást, mint a kis birtokomnak egynegyed részét Rozinak nem hagytam, mert nem hagyhattam, én megmondtam neked is, a többi három vőmnek is, mikor a leányaimat megkértétek, hogy azok szegény leányok, sőt erre nemesi parolámat is adtam. Ennek kellett volna hitelt adni, nem pedig holmi ostoba pletyka beszédnek. Hogy meggyőzzelek, miszerint én mondtam igazat, nem pedig azok a hazug emberek, kik téged ugylátszik elbolonditottak, jőjj a kanczelláriába, ott van mai napig is a végrendeletem, olvasd el magad.

Ezzel elvonszolta az álmélkodó vejét az öreg ur a kanczelláriába, ott elővette és átadta a végrendeletet azzal, hogy olvassa el s mutassa meg hol van Rozinak 30,000 forint hagyományozva.

Kékesy átvéve az iratot, végig pillantott azon s örömtől sugárzó arczczal mutatta itt van ni! — itt van Rozinak 30,000 frt hagyományozva.

A nagy szerencsétlenség, mely tégedet tegnapért annyira lesujtott, hogy olvasni sem tudsz? Hol van itt az, hogy én hagyományozok 30,000 frtot?

Ha nyugodtan végigolvasod ezt az irást, látni fogod, hogy az két részből áll, az egyik rész tartalmazza végrendeletemet, a másik végkivánatomat. Végrendeletem tartalma az, hogy gyermekeim birtokomat egyenlő részben örököljék. Végkivánatom pedig az, hogy legyen Rozinak 30,000 frtja. Kivánom igen is, most is kivánom, de hogy én adok, vagy hagyományozok annyit, arról ugyan egy betüt sem találsz az egész irásban!

Kiesett Kékessynek a kezéből az irat, szónélkül el rohant egyenesen haza, ott a szegény feleségének csinált nagy lármát, de másnapra le csillapodott, mert belátta azt, hogy neje az egész dologban ártatlan. Erről a megtévesztésről nem tudott semmit, a dolgon most már változtatni ugy sem lehet; s minthogy Rozi csakugyan kiváló feleség és minden tekintben példás gazdaasszony volt, a béke helyre állott köztük, valamint a másik három vők és nejeik közt is.

De nem maradt a dolog titokban a megyében sem. Sokat beszéltek róla, átalánosságban azonban az a nézet volt elterjedve, hogy jól esett ennek a négy embernek ez a felsülés, mert mind a négy, mint nőhozomány hajhászó volt ismeretes.

A szép ikrek.

A Lady Vale szerzőjétől.

Forditotta: **Amica.**

(36.) (Folytatás.)

Ha volt abban valami rejtett misztérium, az atyja a jegyzeteiben bizonyosan hátrahagyta volna azt neki, hogy őt gazdaggá és nagygyá tegye! Hátha a nélkül, hogy tudná, roppant vagyon van a birtokában? Szemei ragyogtak, mert a gszdagság hatalmat jelentett és a hatalom ő előtte öröm és diadallal teljes életet jelentett.

— Nini, ez Varcoe ur! — kiáltá Franceska hirtelen. Milyen furcsa járásu lovon lovagol; de szép állat és oly erősnek látszik! Varcoe ur köszönt nekünk. Alljunk és beszélgessünk. Nekem tetszik Varcoe ur. Néha a jelenlétében ugy érzem magamat, mintha egy kissé félnék tőle, és olyan kellemes egy kissé félni és borzongást érezni az egész testünkben! Nem ismeri ezt az érzést?

Linda nem válaszolt, de a mint Klaud közeledett és kalapot emelt, tudomása volt arról a különös érzetről, mit Klaug jelenléte okozott.

Az ifju megforditotta a lovát és mellettünk lovagolt le a kocsiuton. Oly tesztelenül, érdekesen és könnyüséggel beszélt, hogy Linda az önuralmát csakhamar visszanyerte és a vidám csevegésben résztvett. Ő nem tudta megérteni, hogy mi volt az, a mit Varcoe Klaudon látva, saját magán tapasztalt, hogy az vonzódás volt-e, vagy visszataszitódás. De azt érezte, hogy ez az ember tényező volt az életében és eszébe jutott az a kihivás, melyet első találkozásuk alkalmával nyilvánitott. Ámbár ugylátszott, mintha Klaud azt elfelejtette volna, de akkor majdnem szemébe mondta, hogy mind a kettőjükre, az atyjára és ő reá ellenséges indulattal tekint és ez nem olyan dolog volt, a mit Minda meg tudjon bocsátani, vagy el tudjon felejteni.

— Megalázom őt, szerelmessé teszem magamba és megbüntetem, fájdalmat okozva neki! — ezt mondta volt magának azon éjjel és ezen szándékában nem ingadozott. Ezt a férfit még mindig a lábaihoz akarta hozni, hogy miután rabjává tette, miképpen fog vele bánni, azt csak később fogja elhatározni.

A mint a reggeli friss levegőn lovagoltak, ezerféle dolgokról beszéltek és Franceska csakhamar elhagyta őket és más barátjaihoz szegődött; de Varcoe megtartotta a helyét a Linda oldala mellett.

Hirtelen az ifju arczára nézett és azt mondá:

— Ön egykor egy titokról beszélt hozzám, egy titokról, a mit az atyám ismert — ugy-e? Lesz szives megmondani, hogy mit értett az alatt?

Klaud komoly arczczal nézett a leány szemébe.

— Maga nem tudja, hogy mire czéloztam? — kérdé.

— Fogalmam sincs róla. Azaz, hogy —

Itt elhallgatott és kezével végigsimitotta az arczát, mintha egy olyan benyomást törölne ki, melv elhomályositotta a vizióját. — Hirtelen az ifju felé fordult és majdnem indignáczióval kérdé:

— Varcoe ur, ki ön és mi ön? Mit csinál velem, valahányszor önt látom?

A Klaud erős tekintete nem ingadozott.

— Én a tiszta igazságot próbálom magából kivenni, miután megvan arra az adományom, midőn gyakorolni kivánom. — Ez részben örökölt tehetség. És néha nagyon hasznos.

— Meg akar engem ijeszteni? — kérdé a lány elhalványodva.

— Azt hiszem, hogy az asszonyok legnagyobb része megijedne, ha kényszeritve volnának az igazságot megmondani — válaszolá Klaud különös hangsulyozással. De egy nőt ismerek, kinek a szemei oly tiszták, mint a kristály — azok az igazság forrásai, melyek csak szép fántáziákat és tiszta gondolatokat tudnak visszatükrözni. — És ő érte, minden nővel szeliden és kiméletesen kivánok bánni és főleg mindenekfelett a Verschoyle Gábriel leányával.

Linda reszketni érezte magát. Oly édes gyöngédség volt az ifju hangjában, a mi felnézni kényszeritette. A Klaud tekintetével találkozott és a szivét egy ellenállhatatlan erő hozzá látszott vonni.

— Varcoe ur — mondá — részben tudom, hogy kérdése alatt mit értett. Atyám sohasem beszélt nekem arról; de másoktól értesültem, hogy az a titok az ő szinezésével volt összeköttetésben. Ga jegyzetet hagyott hátra róla, azt még nem találtam meg, de utánna nézek, és ha megtalálom —

Hirtelen elhallgatott és Klaud nagyon halk hangon mondá:

— Azt átadja nekem.

— Magának?

— Igen, jogom van hozzá.

Linda csodálkozásában tágra nyilt szemekkel nézett reá és Klaud ugyanazon a sima hangon folytatta:

— Igen, Verschoyle kisasszony — ahhoz nekem van jogom. Mert az a titok el volt lopva és én vagyok az az egyén, a ki azt annak a férfinak vissza tudom adni, a kitől Verschoyle ur azt kegyetlenül és csalárdul elvette!

Ekkor a lovát megforditva, gyors ügetéssel távozott, Lindát egyedül és egész az ajakáig elfehéredve hagyta.

XVII.

A Varcoe Klauddal folytatott különös interjuv után, Linda lázas mohósággal vetette magát minden mulatságba és az egész mayfairi világ a lábainál volt. Lord Lockwood néha egész este alig tudott a közelébe jutni, és ámbár Linda az imádói felett rendkivüli és észbontó igézetet gyakorolt, oly tökéletes önuralmat és oly egyenlő nyájasságot mutatott mindnyájuk iránt, hogy nem lehetett megmondani, hogy melyik tetszett neki jobban, mint a másik.

De a lord Silverfals városi palotájában adott bálon a márki több tánczot biztositott magának Lindával, és végre az estély vége felé, egy hüvös, virágos pihenőhelyre vezette, Linda késznek nyilatkozott a meleg és fényes világitásu teremben a kotillionból kimaradni és künt a hüvös erkélyen, a nyári csillagokkal a teje felett, a virágok balzsamos illatát élvezni.

(Folytatása következik.)

A véres szoba.

Ez alatt a két szobában szerteszét preczkelt a vér. Elboritotta a külső és belső szoba közötti tért és sürü vérfoltok fedik ma is az inspektiós szobát.

A jelentés.

Az egyenlőtlen fegyverekkel rögtönzött párbaj bevégezte után Wéber a bünügyi osztályba ment, jelentette Kossa rendőrkapitánynak, hogy az elégtételt megszerezte.

A lefegyverezés, felfüggesztés.

Kossa megrendült, midőn látta, hogy Wébernek homloka, inge, csupa vér.

Kirohant, hogy lássa, mitörtént az inspektiós szobában. Ez alatt a rendőr személyzet is összefutott s kavarodás keletkezett. Mentőkért telefonáltak, a kik bekötözték a Kallós sebeit. Konstatálták, hogy csak a bőrt roncsolták meg a botütések. Koponya repedés nem történt. Az okozott testisértés tehát nem minősithető sulyosabb természetűnek. Kallóstól és Wébertől a revolvert elvette Kossa, hogy egymásban ne tehessenek több kárt.. Wéber lemondván, vele végeztek. Kallóst azonban hivatalától felfüggesztették.

A verekedők minősitése.

A két rendőrbiztos képesitésére nézve különbözők a vélemények.

A tény az, hogy Wéber kiszolgált csendőrőrmester. Itteni szolgálata előtt egyik miniszteriumban volt napidijas. Utóbbi időben szertelenül sokat látták mulatni.

Kallós Béla irnok volt Hódmező-Vásárhelyen. Azonkivül tüzoltóparancsnok. Tüzoltó tiszti vizsgákat Budapesten tett jó sikerrel. Buzgó, lelkes, de az idegességig érzékenykedő ember.

A rendőrbiztosok munkaköre.

Nincs határozott munkaköre az uj beosztás szerint a biztosoknak. Ők csapattiszteknek tekintik magukat, csapatuk azonban nincsen.

A város 6 kerületébe osztották őket, de ott sem váltak be, mert az engedély nélküli épités s egyébb kihágások ellenőrzését a gyakorlati élet követelményeinek megfelelően nem teljesitették.

Most aztán Mina rendőrbiztost Tussay, Péter Kálmánt pedig Kossa kapitányhoz osztották be. A többiek felváltva őrzik az inspektiósi szoba telefonját, bálokban mulatságokban inspektiós szolgálatokat tesznek.

A rendőrség mulat.

Nagy baj az, hogy rendőrségünk tagjai tulságosan szeretnek mulatni. Innen ered, minden kellemetlenség. Ennek végét kellene vetni.

A csendőrség szervezeti szabályait kellene a rendőrségre nézve alkalmazni. A be nem vált tagokat elbocsátani.

Különben legjobb lenne rendőreinket elbocsátani és helyettük csendőröket alkalmazni.

SZINHÁZ.

A drótos tót. Üres nézőtér igazolta tegnap a kolozsvári szinházban, hogy Lehárnak ebből az operettjéből a mi közönségünknek éppen elég volt. Némi érdekessét kölcsönzött azonban a tegnapi előadásnak a részbeni uj szereposztás. Károlyi Leona, Harkányi Gizella, Székely Gyula és Nagy Imre voltak az uj szereplők. Károlyi Leona Zsuzska szerepében haladásának kétségtelen bizonyitékát szolgáltatta, de haj, még sokat, nagyon sokat kell haladnia, hogy szubrett szereplésével elfogadhatót nyujthasson. Harkányi Gizella Miczi szereplésével előnyösen elfeledtette velünk elődeit. Ezzel csak azt mondottuk, hogy Harkányi szereplése éppen, hogy a „közepes mértéket" megütötte. Erőltetett naivsággal és különös kaczérsággal kreálta szerepét, a szerep intenciójának korántsem megfelelően. Annál inkább nyerték meg a közönség tetszését a férfi uj szereplők. Székely Gyula rövid itt szereplésével meghóditotta a közönséget és a kritikát egyaránt. Tegnapi szereplése, mint Milos csak szaporitotta érdemeinek számát. Szerepének egyetlenegy énekszámával elfeledtette velünk Kassainak kétségtelen rutinirozottabb játékát, melvet ebben a szerepében is nyujtott. Nagy Imre, mint Günthner is megerősitette. jó véleményünket, melylyel szereplését fogadtuk. A többiek a régiek voltak és játékukon bizonyos vontatottság volt észlelhető. (*—l.*)

*

Csillag Teréz, a budapesti Nemzeti Szinház müvésznője a holnap kora reggeli gyorsvonattal érkezik Kolozsvárra. Délelőtt már részt vesz a müvésznő a próbákon, este pedig első föllépéseül Sardou kitünő vigjátékában, a „Váljunk el"-ben Cypriennet játsza. Megyeri, Mészáros, Nagy Imre, Dezséri és Bérczi lesznek a vendégszereplő társai.

*

Csillag Teréz pénteken a „Makranczos hölgy" czimszerepét, szombaton bucsuzóul „Az attache"-ban Pahner bárónét játsza.

*

A denevér, Strauss rég nem adott operettje vasárnap este egészen uj szereposztással kerül szinre. Károlyi Leona, Tibor Lóri, Harkányi Gizella, Kassai, Székely, Kalmár és Nagy Imre éneklik a főszerepeket.

*

Vasárnap délután Abonyi Lajos népszinmüve, a „Betyár kendője" kerül szinre Szakács, Károlyi Leona és Tóvölgyi Margittal a főszerepekben.

*

Egressy Ákos bucsuja. Egressy Ákos, a budapesti Nemzeti Szinház veterán tagja, több mint ötven évi szinészkedés után, amelyből harminczöt évet a Nemzeti Szinház szinpadán töltött el, véglegesen visszavonul a szinpadtól és a jövő hétfőn, április 18-ikán bucsuzik el a közönségtől „Macbeth" czimszerepében.

*

A kinai mézeshetek — ezredszer. Még az angol szinházi viszonyok között is csodálatos és rendkivüli volt az a siker, melyet a „Chinese Honeymoon" czimü angol operett aratott a londoni Strand-szinházban. A darabot — mely Budapesten, a Népszinházban „Kinai mézeshetek" czim alatt került huszonötször szinre — Londonban három éve játszák szakadatlanul estről-estére, mig a mostani szezon elején megérte ezredik előadását.

*

Heti müsor:

Csütörtök: Váljunk el.
Péntek: Makranczos hölgy.
Szombat: Az attaché.
Vasárnap d. u.: A betyár kendője.
„ este: A denevér.

Felhivás előfizetésre.

Április, Május, Junius

hónapokra hirdetünk felhivást előfizetésre.

Az **„Ellenzék"**, mely nem kimél **semmi áldozatot**, hogy az olvasó közönséget minden fontosabb **bel- és külföldi** eseményről azonnal értesitse, ezután is nagy gondot fog forditani arra, hogy **távirati** rovatával az összes lapokat megelőzze.

Előfizetési feltételeink:

Évnegyedre . . .	8 kor.
Félévre	16 „
Egy hóra	3 „

Elő lehet fizetni *bármely* naptól kezdve.

Kérjük az előfizetések gyors megküldését.

MINDENFÉLE.

— Április 13.

— Az uj párt intéző bizottsága. Budapestről irják:

Az uj párt Bánffy Dezső elnöklete alatt megalakitotta az intéző bizottságot, mely a következőkből alakult meg.

Báró Bánffy Dezső, dr. Apáthy István, Bedő József, Busbach Péter, Dániel László, gróf Degenfeld József, Eötvös Károly, Fáy Béla, dálnoki Gaál Gyula, Gyártás Endre, dr. Guttmann Emil, dr. Halmai Elemér, Hock János, dr. Kustár Gyula, dr. Körösi Kálmán, Laszkáry Gyula dr. Laderer Sándor, Ováry Ferencz, Reményik Károly, dr. Strasser Imre, Szabó Kálmán, Szemere A., dr. Tutsek Sándor, gróf Vay Adám, báró Wesselényi Miklós.

Az uj pártnak ez idő szerint tehát csak három képviselő tagja van: Eötvös, a ki a negyvennyolczas alapról visszatért a hatvanhetesre, Hock János és Ováry Ferencz.

— Kolozsvármegye közigazgatási bizottsága ma tartotta meg gróf Béldi Ákos főispán elnöklete alatt havi ülését, melyen a választott tagok közül jelenvoltak: Barcsay Domokos, báró Bánffy Ernő, gróf Béldi Kálmán, Gyárfás Benedek, báró Petrichwich Horváth Kálmán, Matskási Pál, Szabó József, továbbá közgazdasági előadó Lészay Ferencz.

— Majláth püspök itt marad. Egy fővárosi lap nyomán, a helyi sajtóban is megjelent a hiradás, hogy Majláth Gusztáv Károly gróf, erdélyi katholikus püspök meggyengült egészségére való tekintettel rezidenciát cserél és Pécsre megy, ahonnan való s ahol családja óriási birtokai terülnek el. Egészen megbizható forrásból veszszük a hirt, hogy Majláth püspök nem óhajt Pécsre átmenni. Erdély fenyves levegője se ártott egészségének. Itt marad Erdélyben azért is, mert azt a missziót, melyet püspökké kinevezésekor felvállalt, nem szeretné befejezetlenül hagyni. A nagytevékenységü főpap kedvező elhatározása bizonyára széles körben talál őszinte, igaz örömre.

— Bem tábornok bukovinai tartózkodási helye. Dr. Taub Farkas ügyvéd, a kolozsvári kir. törvényszéknél a német és oláh nyelv tolmácsa, feljegyzésre érdemes dolgot beszélt el Bem tábornok Bukovináig tartott hadjáratából. Bem tábornokról a Bukovinában levő *Dorna-vatrai* fürdő prospektusában ezelőtt 10 évvel, dr. Löbel Arthur udvari tanácsos, fürdő-orvos tollából azt olvasta, hogy Bem tábornok 1849. január 4-én két órát tartózkodott Dorna-Vatrán, egy házban, mely a g. keleti templom s a régi kath. kápolna közelében volt s postaépületnek használták évtizedeken keresztül.

Ezt az épületet most lebontották s igy egyetlen emléke is eltünt a Bem bukovinai rövid tartózkodásának.

Az orvos a Bem Bukovinába való bevonulását is leirja. Miután a magyar sereg Urbán hadseregét Bethlennél decz. 29-én elverte, 31-én pedig Naszódról kikergette, Tihuczánál január 3-án elpáholta s az országból kiüzte, Bem tovább haladt a borgói szoroson hadseregével. Előlment a Mátyás-huszárok csapata, utánna az ágyuk, melyeket Bem s a zászlóaljak követtek.

Dorna-Candrénynél epizod történt. Sétaszánkázásra kirándult a kandrényi kincstári erdész leánya. Sebesen hajtatott Tihucza felé. Midőn szembe került a huszárokkal, a kocsis hirtelen megforditotta az idegen egyenruha láttára a lovakat s vágtatott vissza a község felé. A huszárok azt hitték, hogy Urbán küldötte kémek ülnek a szánban. Kiáltottak utánuk, de nem álltak meg. Ekkor utánuk lőttek. Egy golyóa leány karját érte. Ekkor megállt a szán. Az erdész-leány elbeszélte, hogy komisz Urbán tovább haladt Oláhország felé. A Bem serege bevonult Dorna-Vatrára. Itt nehány ágyulövést tétetett Bem, melynek golyói az oláhországi határon tul repültek.

Két órát pihent itt Bem tábornok abban a házban, a melyet most bontottak le. Bem tábornok e kirándulás után kilencz nap mulva már Puchnert kergette kifelé Maros-Vásárhelyről.

— Mi történt az éjjel? Valahol a két Szamos között lakik egy koldusasszony. Hajdanában disznóól volt a szobája, de a tulajdonos betapasztatta az oldalát, befödte náddal és megnagyobbitotta az ajtaját. Az öregasszony, bár meghajlott dereku volt, mégis kétrét kellett görbülnie, mikor átlépett a küszöbön. Azonban a kicsi unokája, a mákszemnyi pile, a kis kóczos haju csöppség pompásan futkározott ki s be rajta.

Történt, hogy a vénasszony a tél és tavasz folyamán nem ülhetett ki a sarokra. A csúz beleállt a lábába s olyan sürü homály nehezedett a szemére, hogy alig látta orra előtt a perselyt.

Szerencsére volt nehány forintja, egy erős, báránybőrrel bélelt bundája és egy aranykeresztje, melyet egyszer egy elegáns urnő nyomott a markába. Ezekből éldegéltek. De már veszedelmesen fogyott minden és a kicsi leány gyakran észrevette, hogy Mária nén arczán nagy könycseppek szántanak barázdát.

Tegnapra azt mondta Mária nén a kis lánynak:

— Add ide a kezedet és menjünk ki a sarokra.

A leányka kivezette a sarokra a roskatag öregasszonyt és leült melléje.

— Holnap már nem leszek, kicsim. Ma a temetésemre valót akarom kikoldulni.

A leányka nem értette a szavak értelmét.

— Engemet eltemetnek. Te majd bemész a Kanyaróméhoz és megkéred, hogy ott maradhass a konyhán. Érted?

A kis leány szepegve válaszolta:

— Értem.

Jöttek-mentek az emberek. Sokan dobtak egy pár fillért az asszony perselyébe. Mikor bealkonyult, az öregasszony lassan és szaggatottan lélekzett. Arcza sárgább volt, mint a szalma szine. Elhaló hangon suttogta:

— Márika, hidd a gazdát.

Mikor a gazda megérkezett a koldusasszony feje hátra volt esve. Szeme csukott, olyan merev, mint a fa. Halott volt.

— Mária nén, Mária nén!

Sikongott a gyermek. Aztán csendesen sirt, sirt.

A gazda megsajnálta.

— Add a kezedet és jöjj a konyhába...

Az éjszakai feketeség oszladozni kezdett. Feljött a hold.

— Az uj tábori ágyuk. Mint a P. Ll. jelenti, a bécsi arzenálban készült, hat ágyuból álló próbaüteggel legközelebb a csapatoknál fognak kisérleteket tenni. Előbb Krakkóban tesznek próbát, onnan gyalog Hajmáskérbe mennek és a veszprémi lövőtéren kisérleteznek, később pedig az örkényi gyakorlótéren folytatják az uj ágyuk kipróbálását.

— Csillag István historiája. Csillag István Ferencz darabont volt Brukner Antal Ferencz-József-ut 22. sz. a. lakó jeles ügyvédnél. Csillag uram gondolt merészet és nagyot s ellopta április 1-én szobatakaritás közben urnője 270 korona konyhapénzét.

Ezzel kereket oldva, Pestre ment. Innen képes-levelet irt Doby Zsuzsika cseléd-leánynak, melyben kilátásba helyezte, hogy elemészti magát.

Ámde az urfinak kiöltözött szolga ennél az életet jobban szerette. Visszatért Kolozsvárra, ápril 11-ét ünnepelni. Itt Gál Demeter fiakerest megfogadta 14 koronáért s elvitette magát előbb a Könyök-utcza 2. szám alá, a hol egy bárczás-leányt is a kocsira vett, később ezt letette, ő pedig kikocsizott Szamosujvárra. Szamosujvárt éjjel álltak meg. Csillag, midőn a fiakeres a fizetést kérte, két revolverlövéssel felelt.

Egyik golyó a fiakeres homlokát horzsolta. Mig a fiakeres a homlokához kapott, az alatt Csillag kámforrá vált.

A kolozsvári rendőrség most az ügyvéd s a fiakeres panaszára hajszolja Csillagot, a ki Kovács János szamosujvári fegyőrnek rokona, különben bálványos-váraljai illetőségü. Szolnok-Dobokamegyében valahol, kézre kerithetik.

— Az osztálysorsjáték huzásánál a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

10.000 koronát nyertek: 18860 30470 79721 106953.

5000 koronát nyertek: 20842 73975 76473 95275.

2000 koronát nyertek: 1942 8987 14207 14592 44302 51698 52462 53158 54712 64213 79212 79470 88994 90144 103899 109090.

1000 koronát nyertek: 1599 6477 7341 7341 7388 9824 9989 14633 16724 17408 18606 23132 26854 30011 34666 39337 39051 39665 39674 43432 44339 52776 53060 55160 55481 55761 57927 60099 65923 67764 70538 72198 82011 97007 97278 98296 98850 101913 102332 106707 108499.

— Csáky gróf merénylete. Mint Bécsből jelentik, a még mindig a megfigyelési kórházban levő Csáky György Napoleon gróf ellen bejelentett követelések egy milló koronára rugnak. A gróf vagyonának kezelői arra határozták el magukat, hogy a Tükörutcza 2. szám alatti lakásán levő butorokat és ékszereket elárvereztetik. Néhány nap előtt a pecséteket a lakásról eltávolitották és a gondnok vezetése alatt az elárverezendő tárgyak pontos összeirását megkezdették. Az árverés megejthetése czéljából az ingókat és értékeket még e hó folyamán átszállitják a Dorottya-utczai árverési csarnokba, a hol a nyilvános árverés május hó elején fog megtartatni. A befolyó vételárat a hitelezők követeléseinek részbeni kiegyenlitésére forditják. A gróf által tett azokat a megrendeléseket, különösen szőnyegekre és könyvekre vonatkozókat, melyekre nézve a szállitásokat a merénylet napjáig meg nem kezdték, viszszavonták.

— Nyilttéri tónus. A lapokban van egy hely, hol jó fizetség árán akárki akármit megirhat. Természetes dolog, hogy az emberek nem jó kedvvel üzik ezt a sportot, mert bár jólesik a halandónak, ha ellenségére sárt dobál, de ám meggondolja a dolgot, ha fizetni kell érte. Ha már fizet, ki is használja a nyilttéri sorokat. És belemártja az illetőt a lébe annak rendje, módja szerint. Egyik vidéki lapban igy nyilterez valaki.

F—g czimü lapnak mondott szenny papiros, melynek hosszu haju szedőgyerekből „szerkesztő urrá" vedlett alakja tyukszemtapasz-gyártással, házeladással, pénzkölcsönszerzés igérgetésével s a vigéczkedés minden fajtájával foglalkozik, a tisztességes munka után élő polgárok becsületét megtámadni tartja főfoglalkozásának.

N. N., a tyukszemtapasz-gyártó, eladásközvetitő, szerkesztő, szedőgyerek, bankár ur rágalmazásokkal akarja betevő falatját megkeresni stb.

— Van szerencsém a nagyközönség b. tudomására hozni, hogy tisztitok női selyem-, szövet- és pamut-ruhákat, teljesen bontatlan állapotban, az eddigi áraknál sokkal olcsóbban, mivel nagymennyiségü anyagot jutányosan tudtam beszerezni. Ugy, hogy egy férfi-öltönyt már 3 kor. 20 fill.-től képes vagyok jól és gyorsan kitisztitani. *Czink József* Kolozsvár, Wesselényi M.-utcza 25. Mühely: Dézma-utcza 5. sz. (Saját ház.) 12—* 57

Gyászrovat.

Tolnay Sámuelné, szül. Wieland Sarolta meghalt.

Szerkesztőségi üzenet.

„Álmodó". Nagyon szivesen mondunk véleményt a beküldött versekről, tárczákról. Az önéről azonban ezuttal semmi jót nem mondhatunk.

H. J. Amiért tizszer előfordul benne az „álom" szó, azért korántsem poéma. Szórakozzék teniszszel, métával, fout-balleval, biczikli-vel, automobillal, legjobb esetben szabad sétával.

L. B. Bartha Miklós ritkán jön le Kolozsvárra. Az „Ellenzék"-kel az összeköttetése megszakitás nélküli, amint tapasztalhatta.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék" táviratai, telefon-tudósitásai és sürgönylevelei.

Uj püspök.

Budapest, ápr. 13.

Bécsből jelentik telefonon a „Figyelő"-nek: A király, a tegnapi nap folyamán aláirta Radnay Farkas dr. nagyváradi kanonoknak, besztercze-bányai római latin szertartásu és Párvy Sándor dr. egri kanonoknak, szepesi püspökké való kinevezését. Az iratokat a kabinetiroda, a vallás és közoktatásügyi miniszteriumba ma küldte le és igy a hivatalos lap legközelebbi száma közölni fogja. A pécsi püspökség betöltését felmerült akadályok miatt elhalasztották.

A kivándorlási törvény végrehajtása.

Budapest, ápr. 13.

A kivándorlási törvény életbeléptetésére vonatkozó miniszteri rendelet — mint a „Kel. Ért." jelenti — a legközelebbi napokban közzé fog tétetni.

A csanádi püspök római zarándokutja.

Budapest, ápr. 13.

Tegnap délután 4 órakor különvonaton indultak a csanádi püspökség tagjai a déli vasuti pályaudvarról Rómába. Az elutazás 11 vaggonból álló különvonaton ment végbe, melyhez két uj szerkezetü hálókocsit s egy étkezőkocsit csatoltak. Az étkezőkocsiban az estebédre teritve volt és minden asztalra gyönyörü virágcsokrot helyeztek.

A perronon megjelentek Brahm Miksa lovag miniszteri tanácsos, a déli vasut vezérigazgatója számos tőtisztviselő kiséretében. A beszállás a menetjegyiroda igazgatója, Láng felügyelete alatt történt. A zarándoklaton az ország legjobb társaságának tagjaiból álló 200 utas vesz részt.

Az olasz borvám.

Budapest, április 13.

Félő, hogy Tisza István az olasz borvám kérdésében olyan nyilatkozatot tett Miraglia olasz szenátornak, kivel tegnap tárgyalt, hogy azt keservesen fogja megérezni a magyar bor termelő közönség.

Miráglia szenátor ugyanis egy bécsi lap értesülése szerint azt táviratozta az olasz kormánynak budapesti utjáról *hogy remeli, hogy megoldotta a borvám kérdését.*

Az olasz szenátor e kijelentése általános megdöbbenést keltett, mert ebből azt következtetik, hogy Tisza olyan engedményeket helyezet kilátásba, a melyek a magyar bor termelőket fogják megkárositani

A Kossuth-pártból.

Budapest, ápr. 13

A Kossuth-párt, mint az már előre jelezve volt, tegnap estve értekezletet tartott, a melyen Barta Ödön tisztázta magát, azon vádak ellenében, a melyek az utóbbi napokban ellene emeltettek.

Ezután a párt többek felszólalása uüán bizalmat szavazott neki.

A pártban tegnap estve különben meglehetős élénkség uralkodott. A harcziasabb elmek szeretnének mindenáron tisztába jönni azzal a kérdéssel, hogy a Tisza Istvánnal kötött *békeszerződés még tart-e és a vegtelen időkig kötelezi-e a pártot.*

A pártnak békére hajlandó vezetői Kossuth Ferencz óhajtása gyanánt adják elő, hogy a párt kerülje el az obstrukcziónak látszatát is s bizonyos paktumokkal engedje át az egyes törvényjavaslatokat. Van azonban a pártnak egy tekintélyes része, mely a legerélyesebben tiltakozni akar az ellen, hogy a kereskedelmi szerződéseknél az 1899. XXX. t.-czikk megtagadtassék és hogy ily ügyekben az osztrák 14. §. alkalkaztassék, illetve figyelembe vétessék. Mindezek ellen végsőkig való küzdelemre tudvalevőleg husvéti beszédében maga Kossuth Ferencz tett fogadalmat.

Érdekes volt Kubik Béla felszólalása, a ki konstatálta, hogy az utóbbi időben a párt vezéremberei bizalmasan tárgyalnak a kormányférfiakkal s befejezett tények elé állitják a pártot.

Merénylet.

Budapest, ápr. 13.

Madridból sürgönyzik:

Barczellonában Wanza miniszterelnököt egy merénylő elrejtve tartott nagy konyhakéssel **megszurta,** de az egyenruha himzésén a kés lecsuszott, ugyhogy a hatodik borda tájékán csak két czentiméter könnyü sebet kapott.

A merénylőt elfogták. Neve: Artal Jachim Mihály. Hirhedt anarkista.

Elfogatásakor azt kiáltotta:

Éljen az anarkia!

Erősen védekezett, fejjel neki ment a falnak, miközben megsebesült.

A szabadelvü párt értekezlete.

Budapest, ápr. 13.

A szabadelvü párt tegnap este értekezletet tartott, amelyen Tisza bejelentette a Ház munkaprogrammját. Kifelejtette belőle a vasutasok fizetés rendezését.

Tanácskozások.

Budapest, ápr. 13

A közös miniszteri tanácskozások pénteken kezdődnek Budapesten.

Országgyülés.

Budapest, ápr. 13.

A képviselőház mai ülésén Papp Zoltán napirend előtt elitélte Nyiry miniszternek a magyar ifjakhoz intézett felhivását a hadseregbe való belépésre.

Mert ebben a felhivásban követeli az osztrák irodalom ismerését.

Nyiry miniszter feleli, hogy a katonai akadémiákon az osztrák irodalmat is tanitják. A belépőknek tehát megfelelő alappal kell birniok. A középiskolában is tanitják a német nyelvet.

Visontai kérdést intéz a Goluhovszky—Tittoni külügyminiszterek találkozásáról.

Tisza feleli, hogy semmi uj megoldás nem történt, de dokumentálták az Olaszországban terjedő gyanu alaptalanságát, mintha a Balkánon való akcionk reájuk veszedelmes volna.

Visontai tudomásul veszi Tisza felvilágositását. Következett a Héderváry kormány bemutatkozásának a törlése. Babó Emil hozzájárul, de a parlamenti bizottság jelentése külön tárgyalandó.

Tisza beleegyezik, de előbb több fontos javaslatot kell letárgyalni.

Olay: Ez sürgősebb, mint azok.

Tisza: A közvélemény már tisztában van, hogy a parlament becsületén nem esett csorba, ne beszéljenek sötét gyanukról.

Olay: A kérdést tisztázni kell annál inkább, mert Héderváry miniszter lett.

Tisza elvállalja az esetért a felelősséget.

Héderváryhoz a gyanunak még árnyéka sem férhet.

Zajos helyeslés jobbról.

Ezután törölték a bemutatkozás kérdését.

Uj közjegyző.

Budapest, ápr. 13.

A hivatalos lap holnap hozza Rabár Endre orsz. képviselőnek közjegyzővé történt kinevezését.

Delegácziók.

Budapest, ápr. 13.

A delegácziókat Budapestre hivják össze Május 7-ikére.

Főszerkesztő:
BARTHA MIKLÓS.
Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
MAGYARY MIHÁLY.

Szám 970—904. közig. 331 1—2

Pályázati hirdetmény.

A járásomhoz tartozó Gyalu nagyközségben lemondás következtében f. é. május hó 1-ével üresedésbe jövő községi jegyzői állásra, ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állás szabályrendeletileg megállapitott évi javadalmazása:

1. Törzsfizetés	1200 K.
2. Lakbér átalány	120 „
3. Uti átalány	30 „
4. Jegyzői lak fütésre átalány	24 „
5. Irodabérlet átalány	120 „
6. Irodaszerekre átalány	24 „
7. Iroda fütés átalány	48 „
8. Iroda világitásra átalány	12 „
9. Irodai segéd munkaerőre átalány	80 „
10. Allami anyakönyvvezetői tiszteletdij (megbizatás esetén)	200 „
összesen	1858 K.

megjegyeztetvén, hogy a lakbér és irodabérlet átalány esetleg természetben lesz kiadva f. év Október havától kezdve.

Felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerüen felszerelt folyamodványaikat — az alkalmazásban levők felettes hatóságuk utján — jelen évi április hó 28-áig adják be hozzám.

A választás Gyaluban, 1904 évi április hó 29-én d. e. 10 órakor fog megtartatni, a községi irodában s a megválasztott jegyző állását 1904 év május hó 1-én leend köteles elfoglalni.

Gyalu, 1904. április hó 12-én.

Bidermann,
járási főszolgabiró.

Sz. 7495—1904. tan. 328 1—1

Hirdetmény.

Kolozsvár szab. kir. város tanácsa ezennel közhirré teszi, hogy a város „Csere" nevü erdejében 1903 tavaszán termelt tölgyfa (müfa) és tüzifa ágcsomó eladása céljából 1904 év április hó 15. napján délelőtt 9 órakor a helyszinen ujabbi nyilvános árverést fog tartatni.

Kolozsvár szab. kir. város tanácsának 1904 április 8. tartott üléséből.

Szvacsina Géza,
kir. tan. polgármester.

Adler irógép

11—16

elsőrangu gyártmány!

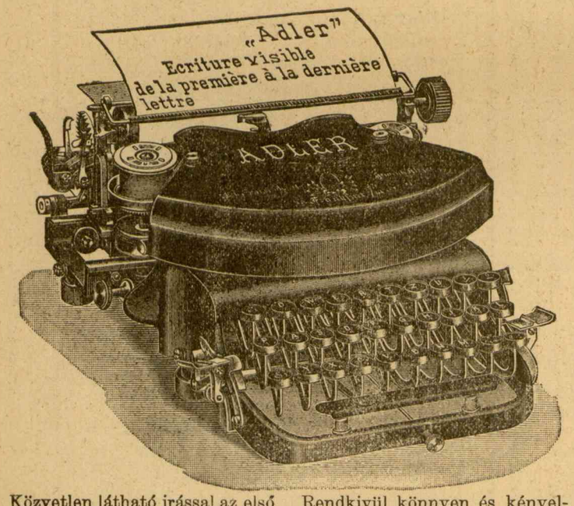

Közvetlen látható irással az első betütől az utolsóig! Legnagyobb munkaképesség! Legerősebb átütőerő! Legtökéletesb szerkezet!

Rendkivül könnyen és kényelmesen kezelhető, **10 percz alatt bárki megtanul** rajta **irni.** o Mindennemü irásbeli czélra rendkivül **alkalmas!**

Sok 1000 darab már használatban!

Betürendszer: magyar, általános, tiszta német, angol általános, tiszta angol, franczia, svéd, dán, osztrák általános, lengyelnémet, lengyel-franczia, cseh, horvát, spanyol, portugál, olasz, görög, román, ruthén és chiliai. **Irások:** Antiqua-, block-, akta-, dülő- és gyöngyirás. **Külön gepek:** Az összes betük egy fogással kicserélhetők. Könnyen kicserélhető hengerek. Külön széles kocsik nagy papir forma részére. Tabulatur.

Sok legmagasabb kitüntetés, állami érmek sat. Kivánatra referenciák, — **árjegyzék es az eredeti gép bemutatása.**

Erdélyrészi vezérképviselő **Strasser Izidor**
KOLOZSVÁR, Wesselényi Miklós-utcza 22 szám.
o o o Képviselők az egész Erdélyben kerestetnek. o o o

Világhirü!!
a REKORD

festészeti-müintézet

a kiválóan sikerült életnagyságu arczképeiről, melyeket elismert müvészek által készitett számos (kir. közjegyző által hitelesitett) elismerőlevél a világ minden tájáról.

Elsőrangu képek árai

olaj-aquarell és pastell festésben fénykép után 48—63 cm. nagyságban — á **20 korona.**

Legfinomabb kivitelü Brom-Platin és kréta rajz á **5 korona.**

Részletes árjegyzék bérmentve. Egy életnagyságu festményt készitünk mindenkinek

≡ teljesen ingyen ≡

ha részünkre 5 rendelést szerez és azokat egyenként vagy egyszerre beküldi.

RECORD festészeti müintézet
BUDAPEST, Rottenbiller-utcza 46 sz.

312 4—10

Egy kedvező nagy bevásárlás folytán

229 12 képes vagyok

a legujabb férfi-ruha szöveteket, kész férfi ruhákat lehető **legjutányosabban** áruba bocsájtani.

Deutsch József

férfi-, fiu- és gyermekruha áruháza, Kolozsvár, Mátyás király-tér 30.

Berkes Pál orpington tenyészete

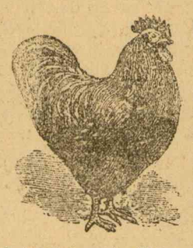

Kolozsvár, Kőkert-utcza 48 szám.

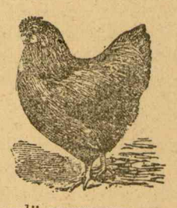

Aranyéremmel és diszoklevéllel kitüntetett tenyészetemben még kapható: 5 drb. ivar érett orpington kakas darabja 12 koronától 20 koronáig, 3 darab orpington tyuk (őszi keltés) darabja 12 kor. előjegyzést elfogadok I. rendü **verseny orpingtonok ivadékaira a** következő árak mellett:

3 5 6 8 10 hónapos ivadék
7 10 12 15 20 Korona, 261 7—10

10 hónaposnál idősebbek érték szerint számittatnak.

KELTETŐ TOJÁSOK rázásmentes patent dobozba szállitva 1 tuczat ingyen csomagolással 18 K. Tojások utánvéttel szállittatnak s a legkisebb megrendelés 12 drb. Fajtisztaságért kezesség!

1903. évi beszterczei kiállitáson **2** ezüstéremmel kitüntetve.
1903. évi kolozsvári kiállitáson **2** diszoklevéllel kitüntetve.
!!! 1902. évi pozsonyi kiállitáson **3** oklevéllel kitüntetve. !!!

Kállai Lajos motorgyára

4—35 207

Budapest, VI., Gyár-u. 50.

Ajánlja teljes jótállás mellett: **benzinmotorait malom- és iparüzemre,** valamint **villamos benzinlokomobil cséplőkészleteit kettős tisztitó szerkezettel.**

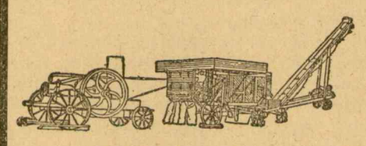

Teljes jótállás kitűnő cséplésért!

A jelenkor legegyszerübb és legtökéletesebb motorcséplőkészlete.
o o **Egyedül létező ujdonság!** o o

Önműködő, ellenőrző és biztositó szelep.

Ezen motorok bámulatos egyszerüek, **gépész nélkül** a legjáratlanabb ember is azonnal könnyen kezelheti.

Benzinlocomobilok, szabadalmazott kettős tisztitó cséplőkkel Gyár-u. 50. mindenkor üzemben láthatók.

Ezen motorok terjesztése érdekében gőzgépek cserébe vétetnek.

Külön mezőgazdasági géposztály:

gőzgépek, járgányos cséplők, malmok, vetőgépek, darálók stb.

Ezen motorcséplőkészletek felülmulhatlan kitünősége felől tudakozódni lehet:

Báró Kemény József urnál **Maros-Németi** (Erdély).
Szijj Bálint földbirtokos urnál **Nagy-Igmánd** (Komáromm.).
Ferenczy György plébános urnál **Ipolyszalka** (Hontm.)
Nagy János földbirtokos urnál **Beleg** (Somogym.). stb. stb.

Legbiztosabb olcsó üzem! Árjegyzék kivánatra bérmentve.

Kolozsvári képviselet: **Babos és Társa Kolozsvár.**

Teljesen ujonnan berendezett üzlet!

Solid elv és kiszolgálás!

Simon és Lőrincz

czég jelentése, a n. é. közönséghez!

Czégünkhöz, Wesselényi Miklós-utcza 15. szám, a Ferencz és Tsa fényképészeti műterme mellett. 146 17—20

Megérkeztek

a legújabb ruha- és blouse-kelmék, D'Laiwok, Selymek, Ernyők, Batistok, férfi- és női-fehérneműek, Saison-czikkek. S mindent túlszárnyaló olcsó árak mellett, állunk a n. é. közönség szolgálatára.

Nagybecsű pártfogásukat tisztelettel kérjük

szolgái

Simon és Lőrincz.

A m. k. áll. vasutak tisztviselőinek 5 százalék engedmény.

Tavaszi ujdonságok.

Wesselényi M.-utcza 15 sz.

Olcsó törlesztő kölcsönöket nyujt

10, 20, 25. 32, 42 és 50 évi időtartamra az

Erdélyrészi magyar jelzáloghitelbank

részvénytársaság

Kolozsvárt, Rózsa-utcza 1 sz. Iroda az emeleten.

Kölcsön nyerhető:

a) földbirtokra a megállapitott becsérték 50%-a;
b) kolozsvári bérházakra a belvárosban 50%, a külvárosokban 40%;
c) vidéki városokban levő bérházakra 40%.

Hivatalos órák 9—1 óráig.

Telefon szám 69. **Az igazgatóság.**

241 7—x

253 10—10

Értesitem

a légszeszfogyasztó közönséget, hogy az ipartörvény értelmében, mint szakképzett, vizsgázott, iparengedélylyel biró légszeszvezetéki szerelő a légszesz órától a lámpákig ugy a vezetékek, valamint a felszerelések elkészitésére — **jogositva** vagyok.

A leggondosabb kivitelben teljesitek minden e szakba vágó munkát, olcsón és — **teljes felelősség mellett!**

STRECK JÓZSEF
légszeszvezetéki szerelő.

SÁRGA JÁNOS

ékszerész és müötvös, egyházfelszerelési müintézete Kolozsvárt,

Mátyás király-tér 13 sz. **TELEPHON 354 sz.** **Mátyás király-tér 13 sz.**

Ajánlja dusan felszerelt raktárát és m dern technika vivmányaival felszerelt **müintézetét.** Elvállalja **ékszerek, diszmüárutárgyak, ezüst evőeszközök,** egyházfelszerelési czikkek, nemkülönben diszmagyar ékszerek készitését, javitását és stilszerü átalakitását.

Szives megkeresésekre **rajzokkal és költségvetésekkel** a legnagyobb készséggel szolgál

5 91—x

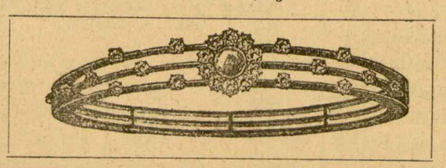

SÁRGA JÁNOS,
o **ékszerész és müötvös.** o

Heimberg Kata és Társa

Kolozsvárt, Szentegyház-utcza 1 sz.

Tudatja a n. é. hölgyökzönsgégel, hogy

női kalap ujdonságaink

262 9—10

személyesen történt bevásárlás folytán nagy választékban

❀ már megérkeztek! ❀

Megrendeléseket és alakitásokat minden modell után elvállalunk és jutányos árban számitjuk. Elismert jó izlésü **kalapjaink** olcsó árban kaphatók!

Vidékre választékot is küldünk.

A régi rómaiak egyszerü tógában jelentek meg!

Egy modern uri ember megjelenési — kellékeit pedig beszerezheti

Bittó Rezső uridivat kereskedésében,

ahol most érkeztek meg a legszebb

tavaszi ujdonságok.

275 7

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Wesselényi Miklós-utcza 12 szám alatti

üzletemet megnagyobbitva,

99 25—30

nagyban és kicsinyben, **liszt, füszer** és **tüzifát** a következő o o **olcsó árakban árusitom:**

Árjegyzek.

TELEFON: 399.

Liszt:

0 sz. liszt	1 kgr.	14½ kr.
1 sz. liszt	1 kgr.	14 kr.
3 sz. liszt	1 kgr.	13½ kr.
5 sz. liszt	1 kgr.	13 kr.
6 sz. liszt	1 kgr.	12½ kr.

Zsákvételnél 30 kr. árengedmény!
5 kiló liszt vételnél élesztő adatik!

Füszer:

1 kgr. darabos cukor	frt	—.40
1 kgr. kocka cukor	„	—.41
1 kgr. legfinomabb Ceylon kávé	„	2.—
1 kgr. Cuba kávé	„	1.80
1 kgr. gyöngykávé	„	1.80
1 kgr. Szantosz kávé	„	1.20

5 kgr. vételnél 50 kr.-ral olcsóbb.
A cukor 5 kgr. vételnél 1 kr.-ral olcsóbb.

TELEFON: 399.

Tüzifa:

1 öl I. bükkfa	frt	11.—
1 öl II. bükkfa	„	10.—
1 öl usztatott bükkfa	„	10.—
1 öl hasáb tölgyfa	„	10.—
1 öl gömb. vegyes fa	„	9.—

Házhoz szállitva 1 frttal drágább. Fenti minőségü tüzifák vaggononként is kaphatók megfelelő árkedvezménnyel. o o

Felapritott tüzifa:

1 mm. vételnél	frt	—.85
5 mm. vételnél	„	—.80
10 mm. vételnél	„	—.75

Ismét elárusitóknak és nagyobb vételeknél megfelelő árkedvezmény.

Növenyzsir eladás! Próba bevásárlást kérve tisztelettel

Minden ezen szakmába vágó és itt fel nem sorolható czikkek a legolcsóbban itten beszerezhetők.

Stern József

liszt, füszer, tüzifa kereskedése
Wesselényi M.-u. 12 sz.

FONTOS!

279 8—10

Osztálysorsjegy tulajdonosok figyelmébe!

Lukács Vilmos főelárusitó kiadásában megjelenő napi **gyorsnyereményjegyzék,** mely a magyar kir. szabad. Osztálysorsjáték összes kisorsolt számait tartalmazza, a

márczius 23-tól április 20-ig tartó

főhuzás alatt nálam kapható.

Mindenki, ki a következő XIV-ik sorsjátékra nálam osztálysorsjegyet vásárol, ilyen listát a főhuzás tartama alatt már most **naponta ingyen kap.**

Ajánlok egyidejüleg Osztálysorsjegyeket

LUKÁCS VILMOS budapesti bankházából

a következő XIV-ik sorsjáték I. osztályára

1 nyolczadot	1 negyedet	1 felet	1 egészet
á 1.50 k.	á 3.— k.	á 6.— k.	á 12.— k.

GIBBON ALBERT

könyvkereskedő

Kolozsvár, Mátyás király-tér 15 sz.

Dicső-szentmártonban

a Fő-utczában és elsőrangu helyen egy teljesen beállitott — 327

Vegyes-kereskedés

családi okból **eladó!**

Tudakozódni lehet ügyvéd dr. Erdős Izor ur irodájában D.-szentmártonban.

Kávéház

berendezés eladása!! 323

Az ezelőtt **Drechsler**-féle kávéházhoz **(Brassó, Buzasor** és **Kolostor-utcza sarkán)** tartozó teljes berendezés szabad kézből eladó. Irásbeli ajánlatok **1904. évi április hó 25-éig** a kávéház mostani tulajdonosa **Malcher Mór** brassói lakóshoz intézendők, hol a leltár betekintésre rendelkezésre áll és a kivánt felvilágositás megadatik.

Nyomatott az „Ellenzék" könyvnyomdájában Kolozsvárt.